

บทบาทของวิทยาลัยเกษตรกรรมในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน
ตามการรับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์

นายถวัลย์ คุ้มกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-023-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015891

I 1030287b

ROLES OF AGRICULTURAL COLLEGES IN NON-FORMAL
EDUCATIONAL MANAGEMENT AS PERCEIVED BY
ADMINISTRATORS AND INSTRUCTORS

Mr. Tawan Koomklang

A Thesis submitted in Partial fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Non-formal Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-023-4

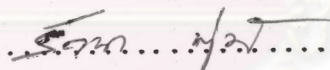

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทของวิทยาลัยเกษตรกรรมในการจัดการศึกษานอกระบบ
โรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์
โดย นายถวัลย์ คุ้มกลาง
ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพินท์ วิบูลย์พันธุ์
 อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

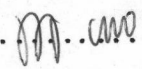

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุ่มไพศาล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพินท์ วิบูลย์พันธุ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล)

ฉวีชัย คุ้มกลาง : บทบาทของวิทยาลัยเกษตรกรรมในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนตาม
การรับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์ (ROLES OF AGRICULTURAL COLLEGES IN NON-
FORMAL EDUCATIONAL MANAGEMENT AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS AND
INSTRUCTORS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.อรพินท์ วิบูลย์พันธุ์, อ.ดร.ทวิวัฒน์ ปิตยานนท์, 188
หน้า

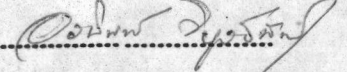
การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวัง ตามการรับรู้ของ
ผู้บริหารและอาจารย์ ของวิทยาลัยเกษตรกรรมในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นว่า บทบาทที่ได้ปฏิบัติจริงของวิทยาลัยเกษตรกรรมในการ
จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนอยู่ใน เกณฑ์ปานกลางทุกด้าน
2. ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคาดหวังที่จะให้วิทยาลัยเกษตรกรรมได้ปฏิบัติงานการศึกษานอก
ระบบโรงเรียนอยู่ใน เกณฑ์มาก ทุกด้าน และบทบาทที่ผู้บริหารและอาจารย์ คาดหวังให้มีการปฏิบัติมากที่สุด
คือ ด้านการให้บริการทางวิชาการ ในการให้การฝึกอบรมการประกอบอาชีพทางการเกษตร
3. ผลการ เปรียบ เทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่คาดหวังตามการ
รับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์ ของวิทยาลัยเกษตรกรรมในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน แตกต่างกัน
โดยค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังสูงกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริงทุกด้าน
4. ผลการ เปรียบ เทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์ ในบทบาทที่ปฏิบัติ
จริงและบทบาทที่คาดหวังตามการรับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์ ของวิทยาลัยเกษตรกรรมในการจัดการ
ศึกษานอกระบบโรงเรียน แตกต่างกันโดยผู้บริหารคาดหวังสูงกว่าอาจารย์ในทุกด้าน
5. ปัญหาและอุปสรรคตามการรับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์ ของวิทยาลัยเกษตรกรรมในการ
จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน อยู่ใน เกณฑ์ปานกลางทุกด้าน

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

TAWAN KOOMKLANG : ROLES OF AGRICULTURAL COLLEGES IN NON-FORMAL EDUCATIONAL MANAGEMENT AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS AND INSTRUCTORS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.ORAPIN VIBOOLPANTH AND TAWEEVAT PITAYANON, Ph.D., 188 PP.

The objectives of this research is to study the actual roles and expected roles as perceived by administrators and instructors of Agricultural Colleges in Non-formal Educational Management.

The results of research are:

1. Administrators and Instructors perceived that the actual roles of Agricultural Colleges in Non-formal Educational Management was at a medium level an all aspects.
2. Administrators and Instructors were expected the Agricultural Colleges have to be working in Non-formal Education at a high level on all aspects and they were expected in a highest level on academic service aspect of agricultural vocational training.
3. A comparison of the actual and expected roles as perceived by administrators and instructors of Agricultural Colleges in Non-formal Educational Management showed significant differences : The expected roles were higher rating than the actual roles on all aspects.
4. A comparison of the perceiving of administrators and instructors on the actual and expected roles as perceived by administrators and instructors of Agricultural Colleges in Non-formal Eudcational Management showed significant differences: The administrators have expected higher than the instructors on all aspects.
5. The problems and interruption as perceived by administrators and instructors of Agricultural Colleges in Non-formal Educational Management was at a medium level on all aspects.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพินท์ วิบูลย์พันธุ์ และ อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านทั้งสองได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำการทำวิจัย ตลอดจนแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในระหว่างดำเนินการวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสองท่าน เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณนักวิชาการศึกษาที่ได้ศึกษาวิจัย งานการศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยโดยเฉพาะ อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอขอบคุณ คุณสุสิทธิ์ คุ่มกลาง เป็นผู้ให้กำลังใจต่อผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณพี่ ๆ และน้อง ๆ ที่คอยห่วงใย ให้ความช่วยเหลือ และขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคน ที่มีส่วนช่วยให้การวิจัยนี้ประสบความสำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อตอบแทนพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ คุณตา คุณยาย และครูบาอาจารย์ทุกท่าน ที่เคยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยมา

ถวัลย์ คุ่มกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
3 วิธีดำเนินการวิจัย	29
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
วิธีดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	130
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	130
สรุปผลการวิจัย	132
อภิปรายผลการวิจัย	149
ข้อเสนอแนะ	154
บรรณานุกรม	157
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	162
ข. หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ	163
ค. หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	164
ง. หนังสืออนุญาตให้ทำการวิจัย	165
จ. หนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม	166
ฉ. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	168
ช. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	183
ญ. รายชื่อวิทยาลัยเกษตรกรรมทั่วประเทศ	185
ประวัติผู้เขียน	188

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงสถานภาพของผู้บริหาร.....	38
2	แสดงสถานภาพของอาจารย์.....	42
3	แสดงสถานภาพของผู้บริหารและอาจารย์.....	46
4	การศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและคาดหวัง ตามการ รับรู้ของผู้บริหาร ด้านการบริการทางวิชาการ (การแนะนำ เผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ทางการเกษตร).....	51
5	การศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและคาดหวัง ตามการ รับรู้ของผู้บริหาร ด้านการบริการทางวิชาการ (การให้การฝึกอบรม การประกอบอาชีพทางการเกษตร).....	55
6	การศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและคาดหวังตามการ รับรู้ของผู้บริหาร ด้านการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ.....	58
7	การศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและคาดหวังตามการ รับรู้ของอาจารย์ ด้านการบริการทางวิชาการ (การแนะนำ เผยแพร่ ข่าวสาร ความรู้ทางการเกษตร).....	61
8	การศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและคาดหวังตามการ รับรู้ของอาจารย์ ด้านการบริการทางวิชาการ (การให้การฝึกอบรม การประกอบอาชีพทางการเกษตร).....	65
9	การศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและคาดหวังตามการ รับรู้ของอาจารย์ ด้านการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ.....	68
10	การศึกษาและเปรียบเทียบ บทบาทที่ปฏิบัติจริงและคาดหวังตามการ รับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์ ด้านการให้บริการทางวิชาการ (การแนะนำ เผยแพร่ ข่าวสารความรู้ทางการเกษตร).....	71
11	การศึกษาและเปรียบเทียบ บทบาทที่ปฏิบัติจริงและคาดหวังตามการ รับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์ ด้านการให้บริการทางวิชาการ (การให้การฝึกอบรมการประกอบอาชีพทางการเกษตร).....	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12 การศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและคาดหวังตามการ รับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์ ด้านการประสานงานกับหน่วยงาน อื่น ๆ.....	78
13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทที่ ปฏิบัติจริง ด้านการให้บริการทางวิชาการ (การแนะนำ เผยแพร่ ข่าวสาร ความรู้ทางการเกษตร).....	82
14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ที่ได้ปฏิบัติจริง ด้านการให้บริการทางวิชาการ (การให้การ ฝึกอบรมการประกอบอาชีพทางการเกษตร).....	86
15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับบทบาท ที่ได้ปฏิบัติจริง ด้านการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ.....	88
16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์เกี่ยวกับบทบาท ที่คาดหวัง ด้านการบริการทางวิชาการ (การแนะนำเผยแพร่ ข่าวสาร ความรู้ทางการเกษตร).....	91
17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ เกี่ยวกับบทบาท ที่คาดหวัง ด้านการบริการทางวิชาการ (การให้การฝึกอบรม การประกอบอาชีพทางการเกษตร).....	94
18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์เกี่ยวกับบทบาท ที่คาดหวัง ด้านการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ.....	96
19 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านปัญหา บุคลากรผู้รับผิดชอบการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียน.....	100
20 ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านปัญหา เกี่ยวกับเกษตรกร.....	102
21 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ด้านปัญหา เกี่ยวกับงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสถานที่ให้การฝึกอบรม.....	104

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านปัญหา การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ.....	106
23	ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านปัญหา บุคลากรผู้รับผิดชอบงานการศึกษาในกระบวนโรงเรียน.....	108
24	ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านปัญหา เกี่ยวกับเกษตรกร.....	110
25	ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านปัญหา งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสถานที่ให้การศึกษารวม.....	112
26	ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ด้านปัญหา การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ.....	114
27	ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ด้านปัญหาบุคลากรผู้รับผิดชอบงานการศึกษาในกระบวนโรงเรียน...	116
28	ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ด้านปัญหาเกี่ยวกับเกษตรกร.....	118
29	ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ด้านปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสถานที่ให้การ ศึกษาอบรม.....	120
30	ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ด้านปัญหาการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ.....	122
31	ข้อเสนอแนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับรูปแบบที่เหมาะสม ในการเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตร ของวิทยาลัยเกษตรกรรม ในการจัดการศึกษาในกระบวนโรงเรียน.....	125

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
32	ข้อเสนอแนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับวิธีการให้คำปรึกษา แนะนำการเกษตรให้กับเกษตรกร ของวิทยาลัยเกษตรกรรม ใน การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน.....	126
33	ข้อเสนอแนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับวิธีการอบรมอาชีพ การเกษตรให้กับเกษตรกร ของวิทยาลัยเกษตรกรรมในการจัด การศึกษานอกระบบโรงเรียน.....	127
34	ข้อเสนอแนะของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับการประสานงานกับ หน่วยงานอื่น ๆ ของวิทยาลัยเกษตรกรรม ในการจัดการศึกษา นอกระบบโรงเรียน.....	128
35	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้บริหารและอาจารย์ ต่อบทบาทของ วิทยาลัยเกษตรกรรม ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน.....	129

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย